

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

PRZEDSTAWIENIE WYNIKÓW PRAC NAD „PAKIETEM ODPADOWYM”

Beata B. Kłopotek
Departament Gospodarki Odpadami
Warszawa, dnia 24 kwietnia 2018 r.

Zakres prezentacji

1. Rys historyczny dotyczący przebiegu prac;
2. Przegląd wprowadzanych zmian.

I „pakiet odpadowy” – dokumenty

- » Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Ku gospodarce o obiegu zamkniętym: program „zero odpadów dla Europy” (część pozalegisłacyjna);
- » Projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2008/98/WE w sprawie odpadów, 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów, 2000/53/WE w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji, 2006/66/WE w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów i 2012/19/UE w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (część legislacyjna).

I „pakiet odpadowy” – przebieg prac (część legislacyjna)

- Opublikowanie projektów przez KE: 2 lipca 2014 r.;
- Prace Grupy roboczej ds. środowiska Rady: II połowa 2014 r.;
- Oficjalne wycofanie projektu (publikacja w Dzienniku Urzędowym UE): 7 marca 2018 r.

II „pakiet odpadowy” – dokumenty – 1

Część pozalegisacyjna:

- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów "Zamknięcie obiegu - plan działań UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym";

II „pakiet odpadowy” – dokumenty – 2

Część legislacyjna:

- Projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów;
- Projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów,
- Projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych;
- Projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2000/53/WE w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji (*ELV*), 2006/66/WE w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów i 2012/19/UE w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (*WEEE*).

II „pakiet odpadowy” – przebieg prac (część legislacyjna)

- Opublikowanie projektów przez KE: 2 grudnia 2015 r.;
- Prace Grupy roboczej ds. środowiska Rady: 2015 r. - 2017 r.;
- Uchwalenie poprawek przez Parlament Europejski: 14 marca 2017 r.;
- Negocjacje międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą UE i Komisją Europejską (KE): maj-grudzień 2017 r. (w sumie 6 trilogów), zakończone wstępnym nieformalnym porozumieniem;
- Uchwalenie nowelizacji dyrektyw przez Parlament Europejski: 18 kwietnia 2018 r.;
- Planowane uchwalenie nowelizacji dyrektyw przez Radę UE: 22 maja 2018 r.;
- Planowane opublikowanie nowelizacji dyrektyw: II kwartał 2018 r.;
- Wejście w życie: 20-tego dnia po publikacji w Dzienniku Urzędowym UE.

Nowelizacja dyrektywy ramowej o odpadach – zmiany – 1

- » Art. 1 – zakres dyrektywy (gospodarka o obiegu zamkniętym);
- » Art. 2 – wyłączenia (pasze);
- » Art. 3 – definicje:
 - » Nowe definicje: odpady inne niż niebezpieczne, odpady komunalne, odpady budowlane i rozbiórkowe, odpady żywności, odzysk materiałów, wypełnianie wyrobisk (backfilling; ponowne wypełnienie), system rozszerzonej odpowiedzialności producenta;
 - » Znowelizowane definicje: bioodpady, gospodarowanie odpadami, zapobieganie.

Odpady komunalne – definicja

»odpady komunalne« oznaczają:

- a) odpady zmieszane i odpady selektywnie zebrane z gospodarstw domowych, w tym papier i tekturę, szkło, metale, tworzywa sztuczne, bioodpady, drewno, tekstylia, opakowania, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady wielkogabarytowe, w tym materace i meble;
- b) odpady zmieszane i odpady selektywnie zebrane z innych źródeł, jeżeli odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych.

Odpady komunalne nie obejmują odpadów z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zbiorników bezodpływowych oraz z sieci kanalizacyjnej i z oczyszczalni ścieków, w tym osadów ściekowych, pojazdów wycofanych z eksploatacji ani odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Niniejsza definicja nie narusza podziału obowiązków w zakresie gospodarowania odpadami między podmiotami publicznymi i prywatnymi.

Odpady komunalne – preambuła – pkt 10 – wyciąg

- » ... Odpady komunalne należy rozumieć jako odpowiadające rodzajom odpadów ujętym w rozdziale 15 01 i rozdziale 20, z wyjątkiem kodów 20 02 02, 20 03 04 i 20 03 06 z wykazu odpadów ustanowionego w decyzją Komisji 2014/955/UE1 w brzmieniu obowiązującym w dniu ... [data wejścia w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej]. Odpady ujęte w innych rozdziałach tego wykazu nie powinny być uznawane za odpady komunalne, z wyjątkiem przypadków, w których odpady komunalne poddawane są przetwarzaniu i przypisuje im się kody wymienione w rozdziale 19 tego wykazu. Państwa członkowskie mogą wykorzystywać stosowne kategorie z tego wykazu do celów statystycznych. Definicja odpadów komunalnych w niniejszej dyrektywie zostaje wprowadzona w celu określenia zakresu stosowania celów dla przygotowania do ponownego użycia i recyklingu oraz zasad ich obliczania. Jest ona neutralna w odniesieniu do publicznego lub prywatnego statusu podmiotu gospodarującego odpadami i dlatego obejmuje odpady z gospodarstw domowych i innych źródeł, którymi zarządzają gminy lub inne podmioty w imieniu gmin lub bezpośrednio podmioty prywatne.

Nowelizacja dyrektywy ramowej o odpadach – zmiany – 2

- Art. 4 (hierarchia) – nowy ust. 3 – instrumenty (załącznik IVa);
- Art. 5 (produkty uboczne);
- Art. 6 (utrata statusu odpadów);
- Art. 7 (katalog odpadów);
- Art. 8 (rozszerzona odpowiedzialność producenta);
- Art. 8a – nowy (Ogólne wymagania minimalne dotyczące systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta) – m.in. jasny podział obowiązków, pokrywanie kosztów zbierania i przetwarzania;
- **Art. 9** – (zapobieganie powstawaniu odpadów) – m.in. odpady żywności, surowce krytyczne, problem zaśmiecenia, tzw. odpady morskie, ograniczenie substancji niebezpiecznych w produktach;
- **Art. 10** (odzysk) – m.in. obowiązek selektywnego zbierania, niespalanie odpadów selektywnie zmieszanych, wydzielanie substancji niebezpiecznych, możliwość odstępstw;

Nowelizacja dyrektywy ramowej o odpadach – zmiany – 3

- » Art. 11 (przygotowanie do ponownego użycia i recykling) – m.in. selektywne zbieranie odpadów – obok 4 frakcji od 1 stycznia 2025 r. również tekstylii, selektywna rozbiórka obiektów, nowe cele w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: 2025 r. – 55%, 2030 r. – 60%, 2035 r. – 65%, przy czym do 31 grudnia 2028 r. dokonanie przeglądu celu na rok 2035 r., do dnia 31 grudnia 2024 r. rozważenie przez Komisję wyznaczenie celów dotyczących przygotowywania do ponownego użycia i recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz ich poszczególnych frakcji materiałowych, odpadów tekstylii, odpadów z handlu, odpadów przemysłowych innych niż niebezpieczne i innych strumieni odpadów, a także wyznaczenie celów dotyczących przygotowywania do ponownego użycia odpadów komunalnych i recyklingu bioodpadów komunalnych, derogacje, plan wdrażania;

Nowelizacja dyrektywy ramowej o odpadach – zmiany – 4

- » Art. 11a – nowy (Zasady obliczania stopnia osiągnięcia celów) – m.in. od dnia 1 stycznia 2027 r. państwa członkowskie mogą zaliczać bioodpady komunalne poddawane obróbce tlenowej lub beztlenowej do odpadów poddanych recyklingowi tylko wtedy, gdy zostały selektywnie zebrane lub posegregowane u źródła zgodnie z art. 22, do dnia 31 marca 2019 r. wydanie aktów wykonawczych i delegowanego;
- » Art. 11b – nowy (Sprawozdanie dotyczące systemu wczesnego ostrzegania);
- » **Art. 12** (unieszkodliwianie) – m.in. do dnia 31 grudnia 2024 r. przeprowadzenie przez Komisję oceny procesów unieszkodliwiania wymienionych w załączniku I;
- » **Art. 14** (koszty) – m.in. zasada „zanieczyszczający płaci” i rozszerzonej odpowiedzialności producenta;
- » Art. 18 (zakaz mieszania odpadów niebezpiecznych);

Nowelizacja dyrektywy ramowej o odpadach – zmiany – 5

- » **Art. 20** (odpady niebezpieczne wytwarzane w gospodarstwach domowych) – m.in. do dnia 1 stycznia 2025 r. państwa członkowskie wprowadzają selektywne zbieranie odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w gospodarstwach domowych oraz zapewniają ich przetwarzanie zgodnie z art. 4 i 13 oraz zapewniają, aby nie zanieczyszczały one innych strumieni odpadów komunalnych, przygotowanie przez Komisję Europejską wytycznych w ciągu 18 miesięcy od dnia wejścia w życie dyrektywy nowelizującej;
- » **Art. 21** (oleje odpadowe) – m.in. do dnia 31 grudnia 2022 r. wykonanie analiz przez Komisję w zakresie ustanowienia celów ilościowych dotyczących regeneracji olejów odpadowych;
- » **Art. 22** (bioodpady) – m.in. najpóźniej od dnia 31 grudnia 2023 r. bioodpady mają być segregowane i poddawane recyklingowi u źródła lub selektywnie zbierane i niemieszane z innymi rodzajami odpadów, opracowanie europejskich norm jakości;

Nowelizacja dyrektywy ramowej o odpadach – zmiany – 6

- » Art. 27 (standardy minimalne) – akty delegowane;
- » Art. 28 (plany gospodarki odpadami) – m.in. surowce krytyczne, zaśmiecanie;
- » Art. 29 (programy zapobiegania powstawaniu odpadów) – m.in. dostosowanie do zmian w art. 9 i wprowadzenie odwołania do załącznika Iva;
- » Art. 30 (ocena i przegląd planów i programów) – m.in. Sprawozdania Europejskiej Agencji Środowiska co 2 lata;
- » Art. 33 (informacje, które mają zostać przedłożone Komisji) – akty wykonawcze;
- » Art. 35 (prowadzenie ewidencji) – m.in. ilości produktów i materiałów powstałych w wyniku przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub innych procesów odzysku, rejestry elektroniczne;

Nowelizacja dyrektywy ramowej o odpadach – zmiany – 7

- » Art. 36 (egzekwowanie i sankcje) – zaśmiecanie;
- » **Art. 37** (sprawozdawczość) – m.in. krajowe sprawozdania roczne, 18 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego, do 31 marca 2019 r. wydanie aktów wykonawczych przez KE;
- » Art. 38 (Wymiana informacji i najlepszych praktyk, interpretacja i dostosowanie do postępu technicznego) – m.in. wytyczne dotyczące interpretacji wymogów określonych w niniejszej dyrektywie, w tym definicji odpadów, odpadów komunalnych i zapobiegania, ponownego użycia, przygotowania do ponownego użycia, odzysku, recyklingu, wypełniania wyrobisk i unieszkodliwiania, oraz dotyczące stosowania zasad obliczania określonych w art. 11a.,
- » Art. 38a – nowy (Wykonywanie przekazanych uprawnień) – m.in. obowiązek konsultacji aktu delegowanego wydawanego przez Komisję z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie;

Nowelizacja dyrektywy ramowej o odpadach – zmiany – 8

- » **Art. 39** (Procedura komitetowa) – m.in. w przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011;
- » Załącznik II (PROCESY ODZYSKU) R3, R4 i R5 – przygotowanie do ponownego użycia;
- » Załącznik IVa – nowy (Przykłady instrumentów ekonomicznych i innych środków zachęcających do stosowania hierarchii sposobów postępowania z odpadami, o której mowa w art. 4 ust. 3);
- » Załącznik IVb – nowy (Plan wdrażania przedkładany zgodnie z art. 11 ust. 3).

Termin transpozycji: 24 miesiące od daty wejścia w życie dyrektywy.

Nowelizacja dyrektywy składowiskowej – zmiany – 1

- » Art. 1 (ogólny cel) – m.in. gospodarka o obiegu zamkniętym;
- » Art. 2 (definicje) – m.in. odniesienie do dyrektywy ramowej o odpadach;
- » Art. 3 (zakres) – m.in. wyłącznie składowania odpadów wydobywczych objętych innymi przepisami UE;
- » Art. 5 (odpady i obróbka niedozwolone na składowiskach odpadów) – m.in. zakaz składowania odpadów selektywnie zebranych w celu przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu zgodnie z art. 11 ust. 1 dyrektywy 2008/98/WE i art. 22 tej dyrektywy, począwszy od 2030 r. zakaz przyjmowania wszystkich odpadów nadających się do poddania recyklingowi lub innemu procesowi odzysku, w szczególności odpadów komunalnych, do 2035 r. zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych do nie więcej niż 10 % całkowitej ilości (według masy) wytwarzanych odpadów komunalnych, możliwość derogacji, plan wdrażania;

Nowelizacja dyrektywy składowiskowej – zmiany – 2

- » Art. 5 cd. – do dnia 31 grudnia 2024 r. analiza możliwości wprowadzenia celu ilościowego dotyczącego składowania w przeliczeniu na mieszkańca oraz wprowadzenia ograniczeń w składowaniu odpadów innych niż niebezpieczne niebędących odpadami komunalnymi;
- » Art. 5a – nowy (Zasady obliczania stopnia osiągnięcia celów) – m.in. określenie odpadów, które są lub nie są uwzględniane w obliczaniu poziomu składowania odpadów komunalnych;
- » Art. 5b – nowy (Sprawozdanie systemu wczesnego ostrzegania);
- » Art. 5c – nowy (Wymiana informacji i najlepszych praktyk);
- » Art. 6 (odpady przyjmowane na różnych rodzajach składowisk) – odniesienie do hierarchii sposobów postępowania z odpadami;
- » Art. 11 (Procedury przyjmowania odpadów) – uchylenie przepisów dotyczących przekazywania danych;

Nowelizacja dyrektywy składowiskowej – zmiany – 3

- **Art. 15** (Sprawozdawczość) – m.in. coroczne sprawozdania (analogiczne zasady jak w dyrektywie ramowej o odpadach);
- Art. 15a – nowy (Instrumenty wspierające przechodzenie na gospodarkę o obiegu zamkniętym) – m.in. odwołanie do załącznika IVa do dyrektywy ramowej o odpadach;
- Art. 15b – nowy (Ustalanie wskaźnika przepuszczalności składowisk) – akty wykonawcze;
- Art. 15c – nowy (Norma europejska pobierania próbek odpadów);
- **Art. 16** (Przegląd załączników);
- **Art. 17** (Procedura komitetowa) – m.in. odwołanie do dyrektywy ramowej o odpadach;
- Załącznik I (OGÓLNE WYMAGANIA DLA WSZYSTKICH RODZAJÓW SKŁADOWISK ODPADÓW) – uchylenie części przepisów;

Nowelizacja dyrektywy składowiskowej – zmiany – 4

- » Załącznik II (KRYTERIA I PROCEDURY PRZYJĘCIA ODPADÓW) – uchylenie części przepisów;
- » Załącznik III (PROCEDURY KONTROLI I MONITOROWANIA W FAZIE EKSPLOATACJI I NADZORU POEKSPLOATACYJNEGO) – uchylenie części przepisów;
- » dodanie załącznika IV (Plan wdrażania przedkładany zgodnie z art. 5 ust. 6).

Termin transpozycji: 24 miesiące od daty wejścia w życie dyrektywy.

Nowelizacja dyrektywy opakowaniowej – zmiany – 1

- » Art. 1 (cele) – m.in. odwołanie do gospodarki o obiegu zamkniętym;
- » Art. 3 (definicje) – zmiana (odpady opakowaniowe), nowe: opakowanie wielokrotnego użytku, opakowanie wielomateriałowe, odwołanie do dyrektywy ramowej o odpadach;
- » Art. 4 (zapobieganie) – m.in. odwołanie do załączniku IVa do dyrektywy 2008/98/WE;
- » **Art. 5** (ponowne użycie) – m.in. możliwość uwzględnienia części opakowań ponownie używanych oraz opakowań drewnianych naprawianych przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, do dnia 31 grudnia 2024 r. analiza przez Komisję możliwości ustalenia celów ilościowych dotyczących ponownego użycia opakowań;
- » Art. 6 (odzysk i recykling) – m.in. cele w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu do roku 2025 i 2030, możliwość derogacji, do dnia 31 grudnia 2024 r. Przegląd celów;

Nowelizacja dyrektywy opakowaniowej – zmiany – 2

- Art. 6a – nowy (Zasady obliczania stopnia osiągnięcia celów) – m.in. analogia do dyrektywy ramowej o odpadach; do 31 marca 2019 r. – akty wykonawcze;
- Art. 6b – nowy (Sprawozdanie dotyczące systemu wczesnego ostrzegania) – analogia do dyrektywy ramowej o odpadach;
- **Art. 7** (Systemy zwrotu, zbierania i odzysku) – do dnia 31 grudnia 2024 r. ustanowienie systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wszelkich opakowań zgodnie z art 8 i 8a dyrektywy 2008/98/WE;
- Art. 11 (poziomy stężenia metali ciężkich w opakowaniach) – akty delegowane;
- Art. 12 (Systemy informacyjne i sprawozdawczość) – m.in. analogia do dyrektywy ramowej o odpadach, dane nt. opakowań wielokrotnego użycia;

Nowelizacja dyrektywy opakowaniowej – zmiany – 3

- Art. 17 (obowiązek składania sprawozdań) – uchylenie (3-letnie sprawozdania);
- **Art. 19** (dostosowanie do postępu naukowo-technicznego) – m.in. Akty wykonawcze;
- **Art. 20** (Środki szczególne) – akty delegowane;
- **Art. 21** (Procedura komitetowa) – odwołanie do dyrektywy ramowej o odpadach;
- Art. 21a – nowy (Wykonanie przekazanych uprawnień) – akty delegowane;
- Załącznik II (ZASADNICZE WYMOGI DOTYCZĄCE SKŁADU OPAKOWAŃ ORAZ ICH PRZYDATNOŚCI DO WIELOKROTNEGO UŻYTKU I ODZYSU, W TYM RECYCLINGU) – zmiana części przepisów;

Nowelizacja dyrektywy opakowaniowej – zmiany – 4

- » Załącznik III (DANE, JAKIE PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE POWINNY UMIEŚCIĆ W SWYCH BAZACH DANYCH DOTYCZĄCYCH OPAKOWAŃ I ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH (ZGODNIE Z TABELAMI 1—4)) – zmiana części przepisów;
- » dodanie załącznika IV (Plan realizacji, który należy przedłożyć zgodnie z art. 6 ust. 1a lit. d)).

Przegląd dyrektywy – ze względu na kilkakrotną nowelizację.

Termin transpozycji: 24 miesiące od daty wejścia w życie dyrektywy.

Nowelizacja dyrektyw ELV, WEEE i bateryjnej – zmiany

- » Harmonizacja wymagań w zakresie sprawozdawczości;
- » Odwołanie do załącznika IVa do dyrektywy ramowej o odpadach;
- » Akty delegowane i wykonawcze;
- » Przegląd dyrektywy ELV i przedstawienie projektu do dnia 31 grudnia 2020 r.

Termin transpozycji: 24 miesiące od daty wejścia w życie dyrektywy.

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

DZIĘKUJĘ BARDZO
ZA UWAGĘ!

Beata B. Kłopotek
Departament Gospodarki Odpadami
Warszawa, dnia 24 kwietnia 2018 r.